

gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: Goedkeuring Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' 2023-2030 NPG
Datum: 31 januari 2024
Agendapunt: 12
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Burgemeester H.J. Bolding en Wethouder M. de Visser
Steller: Hoof, Casper
Zaaknummer: Z.HHL.080347

1. Samenvatting

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de definitieve versie van het Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' 2023-2030 afgerond. De onafhankelijke beoordelingscommissie, het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van het programmabureau Nationaal Programma Groningen hebben de conceptversie van het Lokaal Programmaplan zonder voorwaarden unaniem goedgekeurd. Voor de uitvoering van het Lokaal Programmaplan 2023-2030 heeft de gemeente Het Hogeland de beschikking over het derde trekkingsrecht van € 18.700.000,-.

De gemeente Het Hogeland zet vanuit het gemeentelijk trekkingsrecht Nationaal Programma Groningen in op programmalijnen 1 en 6 van het Lokaal Programmaplan: toekomstbestendige bedrijvigheid (mkb) & pronkjewailen op 't Hoogeland (vaar- en waterrecreatie). Door vanuit de Nationaal Programma Groningen-middelen doelgericht te investeren kan er een grotere brede welvaartsgroei bereikt worden. Uit zowel in- als externe bronnen blijkt dat de kansen, behoeften en mogelijkheden het grootst zijn bij een investering in programmalijn 1 en 6.

Bij de overige 4 programmalijnen blijft de gemeente zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken en benut de gemeente de koppelkansen met andere financieringsbronnen. De uitwerking van de ambities en doelstellingen van die programmalijnen vindt plaats door gemeentelijke financiering, middelen uit de aangevraagde Regio Deal, overige Nationaal Programma Groningen-middelen (zoals het Impulsloket en Loket Leefbaarheid) en andere (Europese) financieringsbronnen, zoals de te verwachten middelen uit Nij Begun en de provinciale middelen vanuit de Baanbrekers.

De gemeenteraad heeft op 7 juni 2023 besloten om de conceptversie van het Lokaal Programmaplan 2023-2030 in te dienen. Daarvoor heeft het kernteam Nationaal Programma Groningen de gemeenteraad geïnformeerd via een raadsinformatiebijeenkomst op 12 april 2023. Nu vraagt het college van B&W aan de gemeenteraad om het Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' 2023-2030 definitief goed te keuren. Na goedkeuring volgt de uitwerking en indiening van nieuwe Nationaal Programma Groningen-projecten vanaf 2024.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

- Het Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' 2023-2030 definitief vast te stellen.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

De actualisatie van het Lokaal Programmaplan is gestart in het najaar van 2022 en bouwt verder op de resultaten uit de inwonersparticipatie van de Thematafels en het 'Wenkend Perspectief' uit 2021. De afgelopen periode is er met interne beleidsteam, bestuurders en de gemeenteraad gesproken over waar en hoe de middelen uit het derde trekkingsrecht van Nationaal Programma Groningen tot aan 2030 op moeten worden ingezet. De conceptversie van het Lokaal Programmaplan 2023-2030 is beoordeeld door de onafhankelijke beoordelingscommissie, het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van Nationaal Programma Groningen.

3.2 Bevoegdheid raad

De gemeenteraad dient het Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' 2023-2030 definitief vast te stellen. De onafhankelijke beoordelingscommissie, het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur hebben hun akkoord gegeven.

Met de definitieve vaststelling door de gemeenteraad van het Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' 2023-2030 wordt de gemeenteraad actief op de hoogte gehouden van de voortgang van de uitwerking van projecten door memo's en raadsinformatiebijeenkomsten.

Indien er een project na de uitwerkingsfase gereed is om in te dienen bij het Nationaal Programma Groningen, keurt het college van B&W dit goed. Daarna stelt de gemeenteraad het concept vast om het project in te dienen als aanvraag bij Nationaal Programma Groningen. De definitieve vaststelling van het project – na goedkeuring van het programmabureau – vindt plaats door de gemeenteraad.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Het Lokaal Programmaplan 2023-2030 is geen gemeentelijk beleid of een wettelijke, gemeentelijke taak. De gemeenteraad is bevoegd om akkoord te gaan met de definitieve vaststelling van het Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' 2023-2030.

3.4 Historische context

De door de Raad vastgestelde Lokaal Programmaplan 2023-2030 beschrijft hoe de gemeente Het Hogeland voor de periode tot 2030 op lokaal niveau een bijdrage levert aan de ambities van Nationaal Programma Groningen. Het beschrijft het perspectief voor inwoners en ondernemers van de hele gemeente. Het Lokaal Programmaplan 2023-2030 is daarnaast een kader voor de concrete projecten die de gemeente Het Hogeland indient bij Nationaal Programma Groningen.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het Lokaal Programmaplan 2023-2030 richt zich meer op de verbinding tussen de Hogelandsters, de gemeente Het Hogeland, het Nationaal Programma Groningen, de Baanbrekers en de overige regionale ontwikkelingen. Het Lokaal Programmaplan 2023-2030 is een nieuwe onderbouwing op het samenspel tussen inwoners, overheid, ondernemers, onderwijs en organisaties.

De eigenheid van Het Hogeland blijft verankerd in het Lokaal Programmaplan 2023-2030. Onze ambities zijn gelijk gebleven, maar concreter gemaakt en meer op maatschappelijke opgaves in het kader van de brede welvaart gericht. De aanscherping van het Lokaal Programmaplan heeft als doel om gericht de beschikbare middelen uit het trekkingsrecht Nationaal Programma Groningen in te zetten. De keuze is gebaseerd op de resultaten uit de Brede Welvaartsmonitor en andere bronnen. Daarbovenop heeft het kernteam Nationaal Programma Groningen onderzocht welke andere kansrijke financieringsbronnen er zijn voor de uitwerking van de bestaande programmalijnen. Daarom zet de gemeente Het Hogeland de Nationaal Programma Groningen-middelen in op programmalijn 1 en 6.

De overige 4 programmalijnen worden (waar mogelijk) gefinancierd met (toekomstige) middelen uit de Regio Deal-aanvraag, het Impulsloket en Loket Leefbaarheid, gemeentelijke financiering en andere (Europese) financieringsbronnen.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Argument 1: Betrokkenheid en kennisname gemeenteraad

De gemeenteraad is in voorbereiding en uitwerking van de actualisatie van het Lokaal Programmaplan intensief betrokken. Zo heeft het kernteam Nationaal Programma Groningen een raadsinformatiebijeenkomst gehouden op 12 april 2023. De inhoud van het Lokaal Programmaplan 2023-2030 is in conceptversie ter beoordeling aan het programmabureau voorgelegd aan de gemeenteraad. De Raad heeft hier unaniem mee ingestemd om het Lokaal Programmaplan 2023-2030 ter beoordeling in te dienen bij het programmabureau.

Argument 2: Betrokkenheid Hogelandsters en organisaties bij definiëring projecten

In tegenstelling tot het eerdere Lokaal Programmaplan volgt er nu een projectontwikkeling met een zorgvuldig participatieproces, daarna wordt besloten hoeveel middelen waar aan besteed worden. Op die manier krijgt de uitwerking van programmalijnen 1 en 6 de volle aandacht op het gebied van inwonersbetrokkenheid en belanghebbenden. Op die manier waarborgt de gemeente de verwachtingen zo goed mogelijk.

Toekomstige projecten worden in samenspraak ontwikkeld. Daarom vliegen we het participatieproces zo aan: voor de uitwerking van programmalijnen tot concrete projecten betreft de gemeente actief inwoners, ondernemers, het onderwijs en organisaties. Het kernteam Nationaal Programma Groningen neemt de tijd om projecten met zoveel mogelijk draagvlak, afstemming en voorbereiding uit te werken. De gemeente Het Hogeland heeft tot eind 2029 de tijd om projecten in te dienen bij Nationaal Programma Groningen. Onze ambitie is om de eerste projecten in het kalenderjaar 2024 in te dienen bij het programmabureau Nationaal Programma Groningen. Een structurele verbetering op de brede welvaart kan enkel bereikt worden als de hele gemeente – en daarmee de regio – er profijt van heeft. Dit betekent niet dat de gemeente Het Hogeland lokale initiatieven niet meer ondersteunt. Het kernteam Nationaal Programma Groningen probeert die initiatieven

dan ook te begeleiden naar (koppel)kansen en financieringsbronnen in samenspraak met onze dorpencoördinatoren en subsidiemedewerkers.

Argument 3: Akkoord programmabureau Nationaal Programma Groningen

De onafhankelijke beoordelingscommissie van het programmabureau Nationaal Programma Groningen is unaniem akkoord gegaan met de actualisatie van het Lokaal Programmaplan 2023-2030. Hetzelfde geldt voor het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van het Nationaal Programma Groningen.

5.2 Risico's

Risico 1: Uitvoeringscapaciteit en slagkracht

De gemeentelijke uitvoeringscapaciteit en slagkracht staat in deze tijd onder druk. Dit is dan ook een risico op het slagen en het succes van het Lokaal Programmaplan 2023-2030. Zonder onvoorziene wijzigingen heeft het programmateam Aardbevingen voldoende capaciteit in huis om het plan tot een succes te maken. Lopende Nationaal Programma Groningen-projecten bevinden zich in de voorbereidende en/of uitvoerende fase. Een aantal projecten zijn al succesvol afgerond. Bovendien zijn de eerste verkennende werkzaamheden verricht en in gang gezet die betrekking hebben tot Lokaal Programmaplan 2023-2030.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Voor de uitwerking van het Lokaal Programmaplan 2023-2030 tot aan 2030 worden de financiën gedekt vanuit het gemeentelijk trekkingsrecht. De gemeente Het Hogeland reserveert 4% van de derde tranche voor de uitwerking van het Lokaal Programmaplan. Dit omvat een totaalbedrag van € 748.000,-.

Daarmee blijft er € 17.952.000,- inclusief BTW over van het gemeentelijk trekkingsrecht Nationaal Programma Groningen voor de ontwikkeling van projecten.

7. Inbreng belanghebbenden

De aanscherping die wordt ingebracht op het Lokaal Programmaplan 2023-2030 zorgt voor een nieuwe doelgroepenbenadering. Hierin laat het kernteam Nationaal Programma Groningen ruimte voor de uitwerking van het proces voor de komende zeven jaren.

Door het gericht betrekken van de juiste doelgroepen(en) wordt het proces van uitwerking tot aan indiening van een project bij het programmabureau Nationaal Programma Groningen doorlopen: inwoners, onderwijsinstellingen, ondernemers en overheid. Daarom en daarmee start het kernteam Nationaal Programma Groningen een zorgvuldig participatieproces. Dit blijft tot 2030 onze werkwijze voor het Lokaal Programmaplan. Zo voorkomt het kernteam Nationaal Programma Groningen de indiening van 'ad-hoc' aanvragen in de toekomst die relatief minder een bijdrage leveren aan de brede welvaartsgroei en minder impact hebben op de leefbaarheid van de regio.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Het Lokaal Programmaplan 2023-2030 wordt de komende zeven jaren tot uitvoering gebracht. De uitvoering is zichtbaar op basis van de projecten die na goedkeuring van het college en de gemeenteraad worden ingediend bij het programmabureau Nationaal Programma Groningen en daarna worden gerealiseerd.

8.2 Tijdspad

Niet van toepassing.

8.3 Communicatie

Communicatie is afhankelijk van fase waar de projectontwikkeling zich in bevindt. De bijbehorende participatietrajecten zijn een noodzakelijk middel om tot een goede projectaanvraag te komen. Het kernteam Nationaal Programma Groningen spant zich in om zoveel mogelijk deelnemers, zowel de actieve als passieve Hogelandsters, te benaderen. Hierin wordt ook de gemeenteraad betrokken.

8.4 Evaluatie

De gemeente noemt in het Lokaal Programmaplan 2023-2030 een aantal meetbare resultaten. Een deel van deze resultaten wordt kenbaar gemaakt via de jaarlijkse monitoring

van het programmabureau. Voor een aantal specifiek benoemde resultaten is dat niet het geval. Die monitoren wij als gemeente zelf gedurende de looptijd van het programma. In deze effectrapportage wordt ingegaan op brede welvaart, het imago, de vier centrale doelstellingen en de onderliggen indicatoren.

Om te meten in hoeverre de doelstellingen en ambities bereikt worden, faciliteert het kernteam Nationaal Programma Groningen een eenvoudige en laagdrempelige monitoring en administratie op resultaten en middelen. Daarbij zorgt het kernteam Nationaal Programma Groningen voor een juiste afhandeling van de eisen die aan de (subsidie)middelen Nationaal Programma Groningen gesteld worden. Hierbij legt de gemeente Het Hogeland de verantwoordelijkheden en beslissingsbevoegdheden zo dicht mogelijk bij de uitvoering. Het doel is om realistisch zoveel mogelijk inzicht te creëren in de voortgang waarop keuzes kunnen worden gebaseerd.

Bijlage(n):

1. Lokaal Programmaplan 'Kop op 't Hogeland' Nationaal Programma Groningen 2023-2030;
2. Bevestigingsbrief beoordeling Nationaal Programma Groningen van Lokaal Programmaplan 2023-2030 gemeente Het Hogeland;
3. Visual Nationaal Programma Groningen-projecten (november 2023).

Achterliggende documenten:

Niet van toepassing.

Winsum, 5 december 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding